

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-02033/2018-ERU

V Ostravě dne 13. března 2018

Č. j. 02033-3/2018-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-02033/2018-ERU s obviněným z přestupku, právnickou osobou **TROTINA Auto s.r.o.**, se sídlem Ve Dvoře 3, 503 03 Holohlavy, IČO: 252 98 861, ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, právnická osoba TROTINA Auto s.r.o., se sídlem Ve Dvoře 3, 503 03 Holohlavy, IČO: 252 98 861 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 téhož zákona prováděl dne 19. března 2017 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Holohlavy mezi ulicemi Na Státní a Hankova zemní práce související s realizací elektrické přípojky pro světelnou reklamu, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE DN 90, a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 120 000 Kč** (slovy: jedno sto dvacet tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 6418.

Odůvodnění

Dne 21. října 2017 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození středotlakého plynovodu PE DN 90 (dále také „plynárenské zařízení“ či „středotlaký plynovod“) kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 18. prosince 2017 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 10740-8/2017-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole nepodal účastník řízení žádné námítky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 10740/2017-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 27. února 2018, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ust. § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu a ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky k vydání tohoto příkazu.

V rámci kontroly bylo zjištěno, že účastník řízení prováděl zemní práce související s realizací elektrické přípojky pro světelnou reklamu, resp. uložení kabelu pro časomíru na svém vlastním pozemku a pro vlastní potřebu.

Před zahájením zemních prací nebyl požádán správce plynárenského zařízení o vyjádření se k existenci sítí v zájmovém území ani nebylo provedeno vytyčení plynárenského zařízení v terénu.

Dne 19. března 2017 došlo v katastrálním území Holohlavy mezi ulicemi Na Státní a Hankova při provádění zemních prací pro realizaci přípojky elektrické energie pro světelnou reklamu k poškození středotlakého plynovodu účastníkem řízení.

Účastník řízení ve svém vyjádření doručeném Úřadu dne 6. listopadu 2017 uvedl, že pracovní úkon, při němž došlo k poškození plynárenského zařízení, prováděl jeho zaměstnanec rypadlem. Na základě dostupného výkresu si sami zaměstnanci vytyčili výkop, bohužel chybně. Práce nebyly prováděny ručně, neboť se zaměstnanci domnívali, že kopou mimo trasu plynovodu. Plynárenské zařízení nebylo označeno výstražnou fólií ani zapískováno. Vzniklou škodu účastník řízení uhradil.

Z vyjádření účastníka řízení doručeného Úřadu dne 7. prosince 2017 vyplývá, že se nejednalo o žádnou novou výstavbu, ale účastník řízení chtěl pro svou vlastní potřebu do země položit potrubí, ve kterém by byl veden kabel pro časomíru, jež je využívána při občasných kontrolních jízdách firemních vozidel. Výkres, který zaměstnanci účastníka řízení použili pro vytyčení výkopu, měl účastník řízení k dispozici od provozovatele plynárenského zařízení od roku 2009, kdy plánoval výstavbu nové provozovny, k níž ovšem nedošlo. Účastník řízení dále podotkl, že není subjektem, který by se výstavbou nebo zemními pracemi zabýval, a že učinil po vzniklé události taková opatření, aby k podobné situaci již nedošlo.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 2 169 m³ plynu do ovzduší za dobu 60 minut, jak vyplývá z Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ č. [REDAKCE]

ze dne 27. března 2017. Dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 20. března 2017 došlo k přerušení dodávky plynu 52 konečným zákazníkům po dobu 6 hodin. Z tohoto protokolu dále vyplývá, že k narušení plynárenského zařízení došlo strojně. Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu účastník řízení uhradil.

Dne 1. července 2017 nabyl účinnosti zákon o odpovědnosti za přestupky.

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení, a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností i vyjádření účastníka řízení pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl práce, v souvislosti s nimiž došlo k poškození plynárenského zařízení.

V příkazním řízení bylo z podkladů obsažených ve správním spise prokázáno, že účastník řízení nevěděl, že stavební činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení či v jeho blízkosti. Účastník řízení měl k dispozici výkres od správce plynárenského zařízení z roku 2009, podle něhož si jeho zaměstnanci sami vytyčili místo výkopu, jak podotkl účastník řízení, bohužel chybně. Vzhledem k tomu, že došlo k poškození plynárenského zařízení, je zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s maximální opatrností.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se zde o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je proto věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případě jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v něm lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, když aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení, k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky plynu zákazníkům. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení

určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat.

Správní orgán se v rámci příkazního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona. Účastník řízení prováděl práce na svém pozemku a pro vlastní potřebu, měl k dispozici výkres správce plynárenského zařízení z roku 2009, na němž bylo plynárenské zařízení v zájmové oblasti vyznačeno, a proto si jej nenechal vytyčovat subjektem k tomu oprávněným. Výkopové práce byly prováděny strojně bez přesné znalosti uložení energetického zařízení. S ohledem na všechny tyto skutečnosti dospěl správní orgán k závěru, že si účastník řízení nepočínal s dostatečnou opatrností, a nevytlačil tak veškeré možné úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Při stanovení pokuty vyhodnotil správní orgán provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení strojně jakožto přitěžující okolnost. Stejně tak posoudil i to, že účastník řízení zahájil výkopové práce, aniž by si předem vyžádal stanovisko správce plynárenského zařízení či si nechal plynárenské zařízení v zájmové oblasti vytyčit. Byť prováděl účastník řízení zemní práce na svém pozemku a pro vlastní potřebu, měl postupovat tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení, která se zde nacházejí, a tím také k porušení příslušných právních předpisů.

Účastník řízení svým jednáním poškodil středotlaký plynovod, tedy, z hlediska energetického, zařízení většího významu. V důsledku jeho poškození došlo k úniku velkého množství plynu do ovzduší a k přerušení dodávky velkému počtu konečných zákazníků, což hodnotí správní orgán jako přitěžující okolnosti. Správní orgán si je přitom vědom, že délku trvání úniku plynu nemohl účastník řízení žádným způsobem ovlivnit, neboť vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu.

Při stanovení výše uložené pokuty vyhodnotil správní orgán jako polehčující okolnost bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení a úhradu nákladů spojených s opravou plynárenského zařízení. Jako polehčující okolnost bylo také posouzeno, že plynárenské zařízení nebylo opatřeno fólií ani zapískováno v souladu s příslušnými technickými normami.

Účastník řízení nebyl v poslední době evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, což hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost.

Správní orgán z informací zveřejněných v obchodním rejstříku zjistil, že účastník řízení se nevěnoval a ani nevěnuje stavební činnosti ani jiné související činnosti. Tuto skutečnost však správní orgán nemůže vyhodnotit ve prospěch účastníka řízení, neboť povinnost zakotvená v ust. § 68 odst. 3 se vztahuje na každý subjekt bez ohledu na jeho předmět podnikání.

Správní orgán k výši uložené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložený správní trest tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Vzhledem k tomu, že účastníku řízení byla uložena pokuta u samé spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad (dle Rozvahy k 31. prosinci 2016 uveřejněné ve sbírce listin Veřejného rejstříku činil výsledek hospodaření běžného účetního období 280 000 Kč a výsledek hospodaření minulého účetního období 890 000 Kč). Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Petra Cieslarová, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava